

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie Medievală, Premodernă și Istoria Artei
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istoria artei

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Istoria artei universale IV - baroc și neoclasic					
2.2 Titularul activităților de curs		dr. Voica Pușcașiu					
2.3 Titularul activităților de seminar		dr. Voica Pușcașiu					
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	5	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					2
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					1
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					1
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					56
3.8 Total ore pe semestru					154
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Regăsirea informației despre trecutul istoric. • Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. • Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate. • Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei artei, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniul istoriei artei.
Competențe transversale	• Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. • Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. • Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cursul își propune prezentarea cronologică a celor mai importante fenomene ale istoriei artei în secolele XVII–XVIII, din epoca apariției formelor manieriste până la finele epocii neoclasicismului, prin exemplificări vizuale și analiza stilistico-tematică a celor mai reprezentative opere ale acestor trei secole.
7.2 Obiectivele specifice	• Prin operele analizate vom urmări și prezentarea unor exemplificări ale reprezentării diferitelor idei estetice, filosofice sau politice specific acestei perioade în operele de artă, precum și în ce măsură reflect aceste edificii, sculpturi, picturi și artefacte cultura epocii. Pe parcursul semestrului pe lângă însușirea unor cunoștințe lexicale, un accent deosebit dorim să acordăm familiarizării studenților cu cele mai importante elemente ale terminologiei necesare analizei operelor de artă barocă. Prelegerile vor fi însoțite de un material ilustrativ bogat.

1. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Apariția barocului în Italia	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
2. Arhitectura barocului italian	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația,	

	exemplificarea	
3. Sculptura barocului italian	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
4. Pictura barocului italian	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
5. Barocul din Spania	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
6. Arta barocă din Flandra	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
7. Arta barocă în Olanda	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
8. Barocul englez și cel german	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
9. Barocul în Europa Centrală și de Est	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
10. Clasicismul francez în pictură	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
11. Clasicismul francez în arhitectură	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
12. Pictura secolului XVIII în Anglia	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
13. Rococoul	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
14. Arhitectura Rococo	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
Bibliografie - ***: Storia Universale dell'arte, vol. Barocco e Rococo. Architettura, scultura, pittura. Novara: De Agostini, 1991. (text tradus, îngrijit și multiplicat de prof. N. Sabău) - ***: Die Kunst des Barock. Architektur. Skulptur. Malerei (Hrg. Rolf Toman). Köln: Könemann, 1997. - ARGAN, GIULIO CARLO: „Cultura artistică la sfârșitul secolului al XVI-lea”, în De la Bramante la Canova. București: Editura Meridiane, 1974.		

- ASSUNTO, ROSARIO: Universul ca spectacol. Arta și filosofia Europei baroce. București: Editura Meridiane, 1983.
- BRILLI, ATTILIO: Itinerari del Manierismo in Toscana. Milano: Cinisello Balsamo, 1994.
- DE VECCHI, PIERLUIGI – CERCARI, EDA: „Dalla crisi della maniera al Rococo”, în Arte nel tempo, II. Milano: Editura Fabri, 1999. (text tradus, îngrijit și multiplicat de prof. N. Sabău)
- HASKELL, FRANCIS: Mecenati e pittori. Studio sui rapporti tra arte e societa italiana nell’eta barocca. Firenze: G.C. Sansoni editore, 1966.
- HOCKE, RENE GUSTAVE: Lumea ca labirint. Manieră și manie în arta europeană de la 1520 până la 1650 și în prezent. București: Editura Meridiane, 1973.
- NYHOLM, ESTER: Arte e teoria del Manierismo, II. Idea, Odense University Press, 1982.
- PINELLI, A.: La Bella maniera. Artisti del Cinquecento tra regola e licenza, Torino, 1993.
- STOICHIȚĂ, VICTOR IERONIM: Pontormo și manierismul. București: Editura Meridiane, 1978.
- WITTKOWER, RUDOLF: Arte e architettura in Italia, 1600-1750. Torino: Einaudi, 1993.
- WÜRTEMBERGER, FRANZSEPP: Der Manierismus. Der europäische Stil des sechzhten Jahrhundert. Wien-München: Verlag A. Schroll, f.a.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Prezentarea tematicii de seminar si a metodelor de evaluare. Discutarea și împărțirea temelor pentru referate		
2. Sculptorul și arhitectul Gian Lorenzo Bernini	Discuții, dezbateră referatului	
3. Arhitectura barocului în Roma: Borromini, Pietro da Cortona, Carlo Rainaldi. Arhitectura barocului italian în afara Romei	Discuții, studii de caz	
4. Pictura lui Caravaggio. Annibale, Agostino si Lodovico Carracci	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	
5. Pictura barocului spaniol: Diego Velasquez	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	
6. Pictura barocului flamand: Peter-Paul Rubens	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	
7. Pictura barocului olandez: Rembrandt van Rijn	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	
8. Natura statică flamandă și olandeză	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	
9. Arhitectura barocului austriac	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	
10. Peisajul lui Nicolas Poussin și Claude Lorrain	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	
11. Iluminismul	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	
12. Pictura engleză: Sir Joshua Reynolds	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	

13. Pictura franceză: Jean-Honoré Fragonard	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	
14. Palatul de la Versailles	Discuții, studii de caz, prezentarea referatelor	

Bibliografie

- ***: Storia Universale dell'arte, vol. Barocco e Rococo. Architettura, scultura, pittura. Novara: De Agostini, 1991. (text tradus, îngrijit și multiplicat de prof. N. Sabău)
- ***: Die Kunst des Barock. Architektur. Skulptur. Malerei (Hrg. Rolf Toman). Köln: Könemann, 1997.
- ARGAN, GIULIO CARLO: „Cultura artistică la sfârșitul secolului al XVI-lea”, în De la Bramante la Canova. București: Editura Meridiane, 1974.
- ASSUNTO, ROSARIO: Universul ca spectacol. Artă și filosofia Europei baroce. București: Editura Meridiane, 1983.
- BRILLI, ATTILIO: Itinerari del Manierismo in Toscana. Milano: Cinisello Balsamo, 1994. (Bibl. personală prof. N. Sabău – se împrumută).
- DE VECCHI, PIERLUIGI – CERCARI, EDA: „Dalla crisi della maniera al Rococo”, în Arte nel tempo, II. Milano: Editura Fabri, 1999. (text tradus, îngrijit și multiplicat de prof. N. Sabău)
- HASKELL, FRANCIS: Mecenati e pittori. Studio sui rapporti tra arte e società italiana nell'eta barocca. Firenze: G.C. Sansoni editore, 1966.
- HOCHE, RENE GUSTAVE: Lumea ca labirint. Manieră și manie în arta europeană de la 1520 până la 1650 și în prezent. București: Editura Meridiane, 1973. (B.C.U., B.I.A.) • NYHOLM, ESTER: Arte e teoria del Manierismo, II. Idea, Odense University Press, 1982.
- PINELLI, A.: La Bella maniera. Artisti del Cinquecento tra regola e licenza, Torino, 1993. (Bibl. personală prof. N. Sabău – se împrumută).
- STOICHIȚĂ, VICTOR IERONIM: Pontormo și manierismul. București: Editura Meridiane, 1978.
- WITTKOWER, RUDOLF: Arte e architettura in Italia, 1600-1750. Torino: Einaudi, 1993.
- WÜRTEMBERGER, FRANZSEPP: Der Manierismus. Der europäische Stil des sechszehnten Jahrhundert. Wien-München: Verlag A. Schroll, f.a.
- *** Die Kunst des 17. Jahrhunderts (Red. Erich Hubala). Berlin: Propylaen Verlag, IX, 1984, pp. 11- 108.
- *** Die Kunst des 18. Jahrhunderts (Red. Harald Keller) . Berlin: Propylaen Verlag, X, 1984, pp. 11-138.
- *** Von Greco bis Goya. Vier Jahrhunderte Spanische Malerei. Wien: Künstlerhaus, 1982, pp. 1-48.
- ARBORE-POPESCU, GRIGORE: „L'arte nell'eta delle monarchie assolute”, în Storia universale dell'arte, sezione terza La civiltà dell'Occidente diretta da Enrico Castelnuovo. Torino: Unione Tipografico - Editrice Torinese (UTET), 1997, pp. 3-58, 171-185, 195-203, 205-225, 227-299.
- GILLET, LOIUS: Histoire de l'art française, 2, de Vouet a Monet. Paris: Zodiaque, 1977, pp. 7-196.
- PEVSNER, NIKOLAUS: „Die italienische Malerei vom Ende der Renaissance bis zum ausgehenden Rokoko” (I-a parte) și GRAUTOFF, OTTO: „Die Malerei im Barockzeitalter in Frankreich und Spanien” (a II-a parte), în Barockmalerei in den romanischen Landern, Wildpark-Potsdam, 1928, pp. 13-32, 40- 59, 168-174, 193-210, 230-254, 262-280, 283-290.

- PICON, ANTOINE: Claude Perrault ou la curiosite d'un classique. Paris: Ed. Picard, 1988, pp. 157- 230.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Această disciplină reprezintă este una de bază pentru specializarea istoriei artei. Cunostințele, abilitățile și competențele acumulate se regăsesc ca cerințe de bază pentru toate ocupațiile specializării, așa cum sunt acestea înregistrate în RNCIS.

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea temelor predate la curs și a bibliografiei obligatorii	Examen scris	65%
10.5 Seminar/laborator	Parcurgerea bibliografiei obligatorii și însusirea ideilor principale legate de temele de seminar	Intervențiile studenților în cursul seminariilor, evaluarea capacității de recunoaștere a operelor principale	15%
	Calitatea științifică a exprimării în scris	Evaluarea referatelor predate	10%
	Calitatea științifică a exprimării orale	Evaluarea prezentărilor orale ale referatelor	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Recunoașterea, descrierea, analiza și interpretarea corectă a celor mai importante lucrări din perioada studiată.			